

DCC-004-001107 Seat No. _____

B. Ed. (Sem. I) (CBCS) Examination

May / June – 2015

Economic Methods : EC-10

Faculty Code : 004

Subject Code : 001107

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) વિભાગ-૧ના બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) વિભાગ-૨ના પ્રશ્નોના માંગ્યા મુજબ ઉત્તર લખવા.
(૩) બંને વિભાગના ઉત્તરો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવા.

- Instructions :** (1) All Questions are compulsory in Section-I.
(2) Do as directed for Questions of Section-II.
(3) Write both the sections in Main Answer Book.

વિભાગ - ૧

૧ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

૨૦

(૧) એકમ આયોજનનો મૂળ વિચાર કોણે આપ્યો હતો ?

(A) ડૉ. હેન્રી

(B) ડૉ. માર્શલ

(C) હર્બટ

(D) રોબિન્સ

(૨) આલેખ શાની દૃશ્ય રજૂઆત છે ?

(A) માહિતી

(B) ચિત્રો

(C) આંકડાઓ

(D) ઉપરોક્ત બધા જ

(૩) પાઠ્યપુસ્તકના રચયિતા કોણ હતા ?

(A) માર્શલ

(B) કોમોનિયસ

(C) જહોન ડ્યુ

(D) એડમ સ્મિથ

(૪) ભારતની પ્રવર્તમાન આર્થિક સમસ્યા કઈ છે ?

- (A) વસ્તીવધારો
- (B) ગરીબી
- (C) બેરોજગારી
- (D) ઉપરોક્ત બધા જ

(૫) નકશાના ઉપયોગથી વિદ્યાર્થીઓમાં કઈ શક્તિનો વિકાસ થાય છે ?

- (A) નિરીક્ષણ
- (B) વિચાર
- (C) વર્ગીકરણ
- (D) અનુમાન

(૬) આલ્ફર્ટ માર્શલના પુસ્તકનું નામ જણાવો.

- (A) Principles of Economics
- (B) Enquiry of Economics
- (C) Ethics of Economics
- (D) Thesis of Economics

(૭) કયા પ્રકારના પાઠ આયોજનમાં સાતત્ય જોવા મળે છે ?

- (A) માર્શકોપાઠ
- (B) સેતુપાઠ
- (C) તાસપાઠ
- (D) એકમપાઠ

(૮) કયા પ્રકારની શિક્ષણ પદ્ધતિમાં વિદ્યાર્થી જાતે શીખે છે ?

- (A) કથન
- (B) સ્વાધ્યાય
- (C) ટીમ ટીચિંગ
- (D) જૂથ ચર્ચા

(૯) બજેટ અને અહેવાલ શું દર્શાવે છે ?

- (A) ચિત્રાત્મક આલેખ
- (B) દસ્તાવેજ પત્રકો
- (C) પ્રતીકો
- (D) ત્રણેયમાંથી એકેય નહિ

(૧૦) સમસ્યા ઉકેલ પદ્ધતિમાં કઈ બાબત પર ભાર મુકવામાં આવે છે ?

- (A) શારીરિક કાર્ય
- (B) માનસિક કાર્ય
- (C) ચર્ચા
- (D) ત્રણેયમાંથી એકેય નહિ

(૧૧) કયા પ્રકારના હેતુઓની સિદ્ધિ માટે લાંબા સમયગાળાની જરૂર પડે છે ?

- (A) સામાન્ય હેતુઓ
- (B) વિશિષ્ટ હેતુઓ
- (C) અપેક્ષિત વર્તન-પરિવર્તન
- (D) ઉપરોક્ત ત્રણેયમાંથી એકેય નહિ

(૧૨) અર્થશાસ્ત્ર વિષયવસ્તુમાં કેટલા વિભાગો પાડવામાં આવ્યા છે ?

- (A) પાંચ
- (B) છ
- (C) સાત
- (D) આઠ

(૧૩) ઊંચી વિશ્વસનીયતા ધરાવતા પ્રશ્નોને શું કહેવામાં આવે છે ?

- (A) નિબંધ પ્રકાર
- (B) ટૂંક જવાબી
- (C) વસ્તુલક્ષી
- (D) ત્રણેયમાંથી એકેય નહીં

(૧૪) હેતુ ઓળખાવો : વિદ્યાર્થીઓ રાષ્ટ્રની ગરીબી દૂર કરવામાં મદદરૂપ થશે ?

- (A) જ્ઞાન
- (B) સમજ
- (C) ઉપયોજન
- (D) કૌશલ્ય

(૧૫) અર્થશાસ્ત્ર કેવા પ્રકારનું વિજ્ઞાન છે ?

- (A) સંકુલ
- (B) સામાજિક
- (C) શુદ્ધ
- (D) વ્યવહાર

(૧૬) મર્યાદિત સમયમાં અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ કરવા કઈ પદ્ધતિ પસંદ કરવામાં આવે છે ?

- (A) કથન
- (B) પ્રોજેક્ટ
- (C) સ્વાધ્યાય
- (D) ક્ષેત્રકાર્ય

(૧૭) ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ પાઠ આયોજન કયા પ્રકારનો અભિગમ છે ?

- (A) હેતુ કેન્દ્રી
- (B) બાળક કેન્દ્રી
- (C) શિક્ષક કેન્દ્રી
- (D) ઉપરોક્ત એકય નહિ

(૧૮) “શિક્ષક વિદ્યાલયનો આત્મા છે.” આ વિધાન કોણે કહ્યું હતું ?

- (A) એડમ્સ
- (B) રવિન્દ્રનાથ ટાગોર
- (C) પ્રો. બાઈનિંગ
- (D) જહોન ડ્યુ.

(૧૯) બ્લુ પ્રિન્ટ બનાવતી વખતે કયા પ્રકારના ભારાંકને મહત્વ આપવામાં આવે છે ?

- (A) વિષયવસ્તુ
- (B) પ્રશ્નોના પ્રકાર
- (C) હેતુઓ
- (D) ઉપરોક્ત ત્રણેય

(૨૦) ‘અર્થશાસ્ત્ર માનવીના સામાન્ય જીવનવ્યવહારોનો અભ્યાસ કરે છે.’ આ વિધાન કયા અર્થશાસ્ત્રીએ કહ્યું હતું ?

- (A) માર્શલ
- (B) એડમ સ્મિથ
- (C) પિગુ
- (D) જે. બી. સે.

વિભાગ - ૨

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૬
- (૧) વાર્ષિક આયોજન એટલે શું ?
- (૨) સ્વાધ્યાય પદ્ધતિની વ્યાખ્યા આપો.
- (૩) અર્થશાસ્ત્રના શિક્ષણમાં ઉપયોગી ચાર સામાયિકોના નામ લખો.
- ૨ નીચેનામાંથી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૧૫
- (૧) ક્ષેત્રકાર્ય વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.
- (૨) અર્થશાસ્ત્રના અભ્યાસમાં દસ્તાવેજી પત્રકોનું મહત્ત્વ લખો.
- (૩) અર્થશાસ્ત્ર અને ગણિત વચ્ચેનો અનુબંધ લખો.
- (૪) ટૂંકાત્તરી પ્રશ્નોના લાભ લખો.
- (૫) શૈક્ષણિક સાધન તરીકે ચાર્ટસનું મહત્ત્વ લખો.
- (૬) વ્યક્તિના જીવનમાં અર્થશાસ્ત્રના શિક્ષણનું મહત્ત્વ લખો.
- ૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો : ૧૫
- (૧) આદર્શ પ્રશ્નપત્રની લાક્ષણિકતા સમજાવો.
- (૨) કથન પદ્ધતિના લાભ અને ગેરલાભ લખો.
- (૩) વર્તમાન સમયમાં જરૂરી અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષણની લાયકાત અને ગુણો લખો.
- (૪) તાસ પાઠ અને એકમપાઠનો તફાવત સમજાવો.
- ૪ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : ૭
- (૧) એકમ આયોજનની સંકલ્પના સમજાવી એકમ આયોજનના સોપાનોની ચર્ચા કરો.
- (૨) 'પાઠ્યપુસ્તક શિક્ષક માટે સૌથી અગત્યનું ઉપકરણ છે.' આ વિધાન સમજાવો.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નનો જવાબ લખો : ૭
- (૧) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિની સંકલ્પના સમજાવી પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના સોપાનો વિગતવાર સમજાવો.

ENGLISH VERSION

SECTION-I

1 Answer the following questions by choosing correct option. 20

(1) Who gave the basic concept of Unit Plan ?

- (A) Dr. Henry
- (B) Dr. Marshal
- (C) Herbet
- (D) Robinson

(2) Graph is visual presentation of

- (A) Information
- (B) Pictures
- (C) Numbers
- (D) All

(3) Who was the founder of textbook ?

- (A) Marshal
- (B) Cromonious
- (C) Johan Deu
- (D) Adem Smith

(4) Which is the present problem of India ?

- (A) Population
- (B) Poverty
- (C) Unemployment
- (D) All of above

- (5) Which skill is developed by use of Map ?
- (A) Observation
 - (B) Thinking
 - (C) Classification
 - (D) Guessing
- (6) What is the name of Alfred Marshall's book ?
- (A) Principles of Economics
 - (B) Enquiry of Economics
 - (C) Ethics of Economics
 - (D) Thesis of Economics
- (7) Which lesson plan shows continuity ?
- (A) Micro lesson
 - (B) Bridge lesson
 - (C) Stray lesson
 - (D) Unit lesson
- (8) In which method student can learn himself ?
- (A) Lecture
 - (B) Assignment
 - (C) Team teaching
 - (D) Group discussion

- (9) What is shown by budget and report ?
- (A) Picture Graph
 - (B) Document and Registers
 - (C) Symbol
 - (D) None of these
- (10) Which matter is emphasised in problem solving method ?
- (A) Physical work
 - (B) Mental work
 - (C) Discussion
 - (D) None of these
- (11) Which objectives need more time to prove ?
- (A) General objectives
 - (B) Specific objectives
 - (C) Expected Behavioural Changes
 - (D) None of these
- (12) How many parts are there in economics content ?
- (A) Five
 - (B) Six
 - (C) Seven
 - (D) Eight

- (13) Which type of question is more reliable ?
- (A) Essay
 - (B) Short answer
 - (C) Objectives
 - (D) None of these
- (14) Identify objectives : Student can help to remove poverty of nation.
- (A) Knowledge
 - (B) Understanding
 - (C) Application
 - (D) Skill
- (15) Which type of science is economics ?
- (A) Complex
 - (B) Social
 - (C) Pure
 - (D) Applied
- (16) Which method is chosen to complete syllabus in short time ?
- (A) Lecture
 - (B) Project
 - (C) Assignment
 - (D) Field work

- (17) Which approach is included in lesson plan at higher secondary level ?
- (A) Objective centered
 - (B) Student centered
 - (C) Teacher centered
 - (D) None of these
- (18) 'Teacher is soul of school' who said this sentence ?
- (A) Adms
 - (B) Ravindranath Tagore
 - (C) Prof. Baening
 - (D) John Due
- (19) Which dimensions are kept in mind when we prepare blue print ?
- (A) Content's point
 - (B) Types of questions
 - (C) Objectives
 - (D) All the three
- (20) Who said that 'economics is a study of man's action in ordinary business of life' ?
- (A) Marshal
 - (B) Adam Smith
 - (C) Pigu
 - (D) J.B. Say

SECTION-II

- 1 Answer the following questions in brief. 6
- (1) What is annual planning ?
 - (2) Give definition of assignment method.
 - (3) Give four names of economics periodicals.
- 2 Answer any five of the following questions. 15
- (1) Write short note on field work.
 - (2) Write importance of documentary registers.
 - (3) Write co-relation between economics and maths.
 - (4) Write advantages of short questions.
 - (5) Write importance of charts as teaching aids.
 - (6) Write importance of economics in human life.
- 3 Answer any three of the following questions. 15
- (1) Explain characteristics of good question paper.
 - (2) Explain advantages and disadvantages of lecture method.
 - (3) Explain educational qualification and qualities of economics teacher in the present scenario.
 - (4) Explain difference between stray lesson and unit lesson.

- 4 (a) Answer any one of the following question in detail. 7
- (1) Give definition of unit lesson and explain steps of unit lesson.
 - (2) "Text book is very important and useful for teacher as teaching aid explain this sentence.
- (b) Give definition of project method and explain steps of project method. 7
-